

ROTTERDAMSCHES COURANT.

WOENSDAG 20 SEPTEMBER.

BUITENLAND.

BATAVIA den 22 juli.

Naar men verneemt zal Z. Exc. de Gouverneur-Generaal Hoogstdezelfs voorgenomen reis naar Bantam op de westkust van Sumatra den 24 dezer aanvaarden, zich over land naar Serang begeven en, na eenige dagen in de residentie Bantam doorgebragt en haar doorreis te hebben, zich te Anjer op Zr. Ms. stoomschip BATAVIA in te schepen, om de reis naar genoemde kust voort te zetten. Z. Exc. zal op dien togt vergezeld worden door Hoogstdezelfs adjutanten, den chef over de geneeskundige dienst en den kapitein van het 1ste bataillon infanterie J. C. J. Smits.

Aanvangende met 1 mei dezes jaars heeft de Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij zich voor 3 jaren verbonden, om eenmaal 's maands met een harer stoomschepen de mail-paketedienst tusschen Batavia en Singapore te verrigten; de eerste in iedere maand verzorgende mail is haar verzekerd; zij is echter ook verplicht, wanneer het Gouvernement dit verkiest, eene bepaalde maal in de maand gelijke dienst te verrigten. De ondernemer geniet voor het overvoeren der brieven: voor elke enkele reis naar en van Singapore f 5000 's maands en voor twee reizen in dezelfde maand f 9000 's maands gedurende het eerste jaar echter geniet hij voor elke reis f 500 meer.

Aanvangende met 1 juni dezes jaars heeft de Maatschappij, vertegenwoordigd door den heer W. Cores de Pries, zich voor vijf jaren verbonden tot het onderhouden eener geregelde pakketvaart door middel van stoomschepen: a, maandelijks van Batavia naar Padang via Benkoelen en terug, mede over Benkoelen; b, gedurende een vol jaar iedere zes weken van Batavia via Samarang en Soerabaja naar Makassar, en van daar verder naar Banda, Amboina, Ternate en Menado en terug over Makassar, en gedurende de overige jaren dat deze overeenkomst in werking zal wezen dezelfde dienst maandelijks, en c, maandelijks van Batavia over Muntok en Riouw naar Singapore en terug over dezelfde plaatsen. Voor het brievenvervoer en als subsidie geniet de ondernemer gedurende het eerste jaar f 140,000 en gedurende de volgende vier jaren f 160,000.

Met de Maatschappij, vertegenwoordigd door den heer W. Cores de Pries, is voorts overeengekomen eene proef te nemen, hierin bestaande, dat de stoomschepen zijner onderneming, die in het laatst der maanden augustus en september van dit jaar zullen worden aangewezen voor het overbrengen der mailpaketten naar Singapore, op de reis van Batavia derwaarts de reede van Pontianak zullen doen, tot afgifte en ontvangst van pakketten en tot inscheping en inscheping van passagiers en goederen, en dat voor elke dezer proefreizen zal worden uitgekeerd een som van f 1000 als buitengewoon subsidie. Volgens den heer Cores de Pries, kan het eerste stoomschip den 12 augustus aanstaande te Pontianak verwacht worden.

In de Java-Bode van 12 dezer wordt gemeld, dat het reede van Batavia uit Melbourne was aangekomen de Russische koopvaardijship Onni, kapitein R. Rijk. Terwijl de gezagvoerder zich naar den wal had begeven, werd het schip door de hier ter reede liggende Engelsche oorlogschepen prijs verklaard, doch spoedig daarna weder vrij gegeven. De Britsche oorlogsbodems zijn vervolgens vertrokken, koers stellende om de West.

Men verneemt dat de heer J. des Amorie van der Epen, die eene voetreis van hier naar Samafang heeft ondernomen, na 16 dagen marsch gezond op laatstgenoemde plaats is aangekomen, na intusschen ook nog de Ponorogo tot op den top beklommen te hebben. Een zandstrijt met een weinig verschooning was alles wat die heer bij zich droeg, en men acht zijne onderneming, die onder de Europeanen tot de zeldzaamheden behoort, wel der aanteekening waardig.

Ten gevolge op vroegere berichten deelen wij nog de volgende bijzonderheden mede omtrent getah pertja in de residentie westerafdeeling van Borneo: In het jaar 1849 werd aan den Sultan van Pontianak een privilege toegestaan tot inzameling van getah pertja. Gedurende één jaar had Z. H. van dat voorrecht gebruik gemaakt, doch later daarvan afgezien, zoodat het privilege werd ingetrokken. Met het oog op de bekende verderfelijke gewoonte van den boom om te kappen, wordt nu de aanplanting op kleine schaal voor rekening van het Gouvernement beproefd. Als voorloopige maatregel wordt hieromtrent medegedeeld, dat de grond in de nabijheid van Pontianak voor deze kultuur te laag en te moerassig is bevonden, zoodat al de geplante boompjes zijn gestorven; ook te Soekadana mislukte de aanplanting, doch de Vorsten aldaar zijn uitgenoodigd op hooger grond te nemen in koffijtuinen, eene proef op hooger grond te nemen in koffijtuinen, Te Sambas zijn reeds verscheiden aanplantingen mislukt; men was echter voornemens nieuwe proeven te nemen op hooger gronden. Op de eilanden langs de kust moet aldaar op een zijner togten, vele boomen gezien; de Vorsten, aan wie zij behooren, waren uitgenoodigd daarnaar onderzoek te laten doen, en de opbrengst als privilege af te staan aan vertrouwde personen, onder voorwaarde van de boomen niet meer te laten omkappen,

doch voortdurend af te tappen, en daar waar boomen geveld zijn terstond andere aan te planten. Ook zijn de Vorsten en Hoofden verzocht, het omkappen der getah-boomen en zelfs het aftappen zonder hunne voorkennis tegen te gaan. Vroeger werd aan het zoeken en aankweeken der getah weinig of niets gedaan, omdat daarbij geen voordeel werd behaald. Nu men te Pontianak 25 en te Singapore 30 Spaansche matten voor de pikol betaalt, komen velen zelfs van Lingga de getah inkoop. Tot bewijs dat men vroeger zeer roekeloos met de inzameling te werk ging kan strekken, dat de Resident op Poeloe Pemadjoë eene menigte zware boomen geveld zag liggen. In den handel wordt beweerd dat goede getah bruin moet zijn; de Resident had echter zelf gezien dat de getah uit den aard wit (melkkleurig) is, doch alleen bruin wordt door dat zij bij het uitlekken loopt over den bast, die eene bruine verwstof loslaat en deze aan de getah mededeelt. Verder had de Resident ontwaard, dat de inzamelers der getah een weinig van dien bast mengden in het sap als het watm gemaakt en tot koeken gekneet werd. Naar de reden vragende, werd gezegd dat de handelaren de witte getah pertja voor slecht verklaarden en zij daarom moest geverwd worden. De wijze waarop zij in de wildernissen wordt ingezameld is oorzaak dat niet zelden meer andere gekleurde zelfstandigheden daarin gevonden worden. Door den Resident zijn twee monsters getah van het eiland Temadjoë aan het Gouvernement ingezonden; deze getah, in den constructiewinkel te Soerabaja onderzocht, leverde de volgende hoogstgunstige uitkomsten op: „Volkomen vrij van alle vreemde innengselen, kon zij, zonder dat het noodig was haar eene anders vrij lastige en langwijlige voorbereiding te doen ondergaan, terstond gebruikt worden, nadat zij in kokend water week werd. In dien toestand was zij veel meer handelbaar dan al de tot nu toe bij dien winkel beproefde soorten; na het koud worden leverde zij tevens een aanmerkelijk harder en steviger voorwerp op. Gedeeltelijk kan deze gunstige uitkomst worden geweten aan den bijzonderen aard van den boom, waaruit deze gom wordt verkregen. Het grootste aandeel echter moet worden toegeschreven aan de aftapping van het vocht, door welke wijze van inzameling de getah is verkregen. Deze stof heeft eene hooge handelswaarde.” Van deze getah-soort zullen eenige plantjes worden gezonden naar 's Lands plantentuin te Buitenzorg.

— Door den Gouverneur-Generaal van Nederl. Indië zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement.

Benoemd, tot lid in den raad van justitie te Padang, W. M. vanden Ham; tot lid in den landraad der stad en voorsteden van Batavia, mr. F. K. van Slingerland; bij de algemeene rekenkamer, tot tweeden commies F. E. P. van den Bossche, en tot derden commies W. E. van Spall; tot commies op het resid.-kantoor te Menado, J. G. F. Riedel; tot zoutverkoop-pakhuismeester te Bandjermasin, J. H. van Erp, en tot commies bij den assist.-resid. van Tjilatjap, in de resid. Banjoemaas, E. A. R. L. baron van Hooyell.

Bevorderd, bij het kader der landel. inkomsten en cult., tot controleurs der 1ste kl., J. W. van Rijk en J. F. Riesz, en der 2de kl. P. van Hoek en J. R. Pillard.

Goedgekeurd, dat door den direct. der cult. zijn verplaatst naar de volgende residentien: P. M. van Laren naar Bezoekie, F. W. Sijthoff naar Madloen en W. G. Meijer naar Passeroeroen, alle drie controleurs der 2de klasse; J. M. Scott naar Bezoekie en W. H. M. van der Hell naar Rembang, beiden controleurs der 3de kl., en dat zijn geplaatst, in de residentie Bezoekie de benoemde controleur der 3de kl. J. Kniphorst, en in de resid. Kediri de ambtenaar ter beschikking H. D. Canne. Ontslagen, uit 's Lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen resid. der Zuid- en oostkust van Borneo, A. M. E. Ondaatje; wegens vertrek, eervol, als lid in den raad van justitie te Padang, de majoor der artillerie F. H. W. Kuypers, en wegens ziekte, eervol, de zoutverkoop-pakhuismeester te Bandjermasin, G. Roijaards, onder toekenning van wachgeld.

Buiten werking gesteld het besluit van 18 augustus 1852, bij hetwelk aan M. de Groot, med. et art. obst. doct., uitgerikt is eene acte van toelating als particuliere practiserend geneesheer in de resid. Madioen.

Gesteld ter beschikking van den direct. der cult. de ambtenaar der 1ste kl. voor de dienst in Ned. Indië, jonkh. mr. O. E. van Nispen.

Verleend, een verlof naar Nederland, voor den tijd van één jaar, wegens ziekte, aan den opziener van 's Lands houtstapelplaats en houtzaagmolen te Batavia, J. F. Orth.

Militair Departement.

Bevorderd, bij de geneesk. dienst, tot dirigerend offic. van gezondh. der 2de kl. bij de civ. en milit. geneesk. dienst ter westk. van Sumatra, de offic. van gezondh. der 1ste kl. G. J. van Thienen, en tot offic. van gezondh. der 1ste kl. bij het groot milit. hosp. te Samarang, de offic. van gezondh. der 2de kl. F. L. W. Vogler.

Ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. milit. dienst, onder toekenning van pensioen, de kapit. der inf. M. Salyerda.

Goedgekeurd, dat door het Militair Departement bij het wapen der infanterie zijn overgeplaatst: bij het 4de bataillon de kapit. J. W. J. Piper, bij het 9de de kapitens M. Claassens en W. de Mol en de 1ste luits. H. G. J. L. Meyners en W. J. vander Pijl, bij het 11de de 1ste luits. J. Stuurman, F. A. Horrmann, J. H. H. A. Ræcke en A. A. G. Frappier en de 2de luit. W. G. A. L. van Bennekom, bij het 12de de 1ste luit. A. J. F. Paternostre du Montlion en de 2de luit. P. Blondeau, bij het 13de de kapitens H. Cobet, H. T. Heisterkamp en G. M. Verspöck, bij het 14de de 1ste luit. C. L. Schröder, bij het garniz.-bat. in de 1ste milit. afd. op Java de 1ste luits. J. Heckler en J. H. T. Wiegand en de 2de luit. J. M. D. T. de Jongh, bij het garniz.-bat. in de 2de milit. afd. op Java de kapit. K. F. van Steyn van Hensbroek, bij het garniz.-bat. in de 3de milit. afd. op Java, de 1ste luits. A. C. Boers en W. C. A. van der Hucht en de 2de luit. H. Brinkgreve, bij het garniz.-bat. in de Molukkos de 2de luit. C. O. Croes, bij het garniz.-bat. op Celebes de 1ste luit. N. J. Wagelmans en de 2de luits. P. A. van Goor en E. H. P. van Stuwe, bij het garniz.-bat. ter westk. van Sumatra de inlandsche 2de luits. Paney, Parmo, Sodiwongso en Prawitro Romo, bij het garniz.-bat. te Palembang de 1ste luit. A. J. Antent en de 2de luits. J. J. T. Pacquë, G. R. de Prit en N. Volkers, bij het garniz.-bat. op Banca de 2de luit. F. A. A. J. Valkenhoff en bij de garniz.-comp. te Riouw de 1ste luit. W. B. Graas.

LONDEN den 16 september.

De Koninklijke Familie is eergisteren avond ten half zeven ure te Edinburg aangekomen en heeft zich, onder het gejuich der volksmenigte, terstond naar het paleis van Holyrood begeven, waar zich de Lord-Provoost en overige leden van het plaatselijk bestuur tot ontvangst van H. M. bevonden. Kort na de aankomst werd eene wandeling in de tuinen van het paleis gemaakt, waar de aandacht zich onderanderen op den ouden zonnwijzer vestigde, die nog uit de dagen der ongelukkige Koningin Maria van Schotland beugt. Gisteren morgen vóór negen ure werd de reis over Aberdeen en Banchory naar Balmoral voortgezet, waar het Hof des namiddags aankwam.

— De algemeene gezondheids-commissie heeft eene aanschrijving aan de geneesheeren van al de hospitalen dezer hoofdstad doen uitgaan, waarbij hun opgave verzocht wordt van den uitslag der behandeling van cholera-lijders met castorolie, welke thans meer dan vroeger in die ziekte wordt aangewend.

— Deze dagen overleed de verdienstelijke toneelspeelster mevrouw Fitzwilliam, geboren Fanny Copeland, in den ouderdom van 52 jaren, vijftig van welke men zeggen kan dat zij aan het toneel gewijd heeft, want slechts even twee jaren oud zag men haar daar reeds als een der kinderen in het stuk de Vreemdelingen, en vijf jaren oud trad zij als actrice en zangeres in Klein Duimpje op.

— Te New-York is thans een nieuwe schouwburg in aanbouw, die wel de grootste in de Vereenigde Staten zijn zal. De zaal moet ruim vijf en veertig honderd toeschouwers en het orchest honderd muzikanten kunnen bevatten, en bovendien worden achter de eerste rij loges de koffijkamers zoodanig ingerigt dat men van daar op het toneel zal kunnen zien. Maar het merkwaardigste van alles is wellicht dat het geheele gebouw in marmer wordt opgetrokken.

— Tot de per Overlandpost aangebrachte berichten behoort nog dat de Russen in onderhandeling waren over den aankoop eener vesting in de nabijheid van Herat, voorts dat zij Perzië tegen de Porte ophitsen en het te Mero vereenigd Perzisch legerkrijgkundig onderrigt gaven. De Engelschen waren, van hunnen kant, over het verkrijgen van eenige voortgezette stellingen naar de zijde van Khiva in onderhandeling.

Volgens de berichten uit Hong Kong, van 22 juli, namen de regeringloosheid in de stad en de zeerooverij langs de kusten hand over hand toe. De zeeroovers vielen de Europeesche schepen in volle zee aan en vermoordden de inlanders op de kust. De Fransche, Portugeesche en Noord-Amerikaansche kruisers jaagden die roovers na en dreven hen naar hunne schuilhoeken terug.

PARIS den 17 september.

De Keizer, die gisteren middag ten half een ure van Boulogne vertrok, is ten vijf ure hier aangekomen.

— Een aantal officieren der zee- en landmagt heeft, ten gevolge hunner deelneming aan de bemagtiging van Bomarsund, bevordering in de orde van het Legioen van Eer ondergaan, terwijl anderen, die nog geen ridders dier orde waren en waaronder twee aalmoezeniers en eenige timmerlieden behooren, nu daartoe benoemd zijn.

— Een dagblad verzekert dat het geheele expeditieleger van de Baltische Zee den winter te Cherburg en in verschillende andere plaatsen van het departement van la Manche zal doorbrengen. Tot dat einde zouden bereids maatregelen tot huisvesting van vijf en vijftigduizend man genomen zijn, ongeveer drie en veertigduizend van welke in genoemde zeehaven en in de daartoe behorende sorten geborgen zouden worden.

— Eenige weken geleden beproefde eene Fransche brigade, onder bevel van den generaal Espinasse, bij afwezigheid des generals Canrobert, eene expeditie in de Dobrutscha, welke zeer ongelukkig afiep. De Franschen vonden den vijand daar wel niet, maar zij vonden er de cholera en de koorts welke nagenoeg altijd in die moerassige streken heerschen, en waardoor vele soldaten ten grave werden gesleept. De generaal Espinasse, wiens dood het gerucht reeds vermeld had, keerde ernstig ziek huiswaarts en in het publiek hoorde men zware beschuldigingen tegen hem uiten, dat hij door onberadenheid zijne troepen aan zoo groote gevaren had blootgesteld. Het blijkt thans dat die Generaal zijn gedrag ten volle bij den Minister van Oorlog heeft kunnen verdedigen, want behalve het bericht dat hij genoegzaam hersteld is om eerlang naar het Oosten terug te kunnen keeren, te Boulogne afscheid van den Keizer genomen heeft en met diens bevelen aan den maarschalk de Saint Arnaud belast zal worden, behelst het officieel dagblad nog eenige zinsneden ter zijner verdediging. Hij heeft, wordt daarin gezegd, zich bij de strikte uitvoering der hem toegezondene orders bepaald. Met zijne divisie had hij slechts een marsch van vijf uren boven Kustendji, tot ondersteuning van den generaal Fussy, beveheldder der voorhoede, af te leggen, en om de troepen te minder te vermoedjen had hij hun een gedeelte hunner begaadjie op eene plaats doen achterlaten, waar hij den volgenden dag meende terug te keeren. Bovendien ontbrak het in de bivouac te Karvalik, waaromtrent zulke overdeven geruchten verspreid zijn, niet aan versch water noch aan goed vleesch. De ongezondheid dier streken is ongetwijfeld den voortgang der ziekten bevorderlijk geweest, maar het ware onbillijk de treurige

gevolgen der expeditie uitsluitend aan de geforceerde marschen of aan onvoorzichtigheid der generaals te wijten.

— Het *Journal des Débats* zegt, dat de troepen der expeditie naar de Krim den 4 dezer zijn ingescheept en dat de vloot 600 zeilen sterk was. Dat blad voegt er aan toe, dat de 1ste divisie den 4den is vertrokken; de maarschalk de *St. Arnaud* bevond zich aan boord van de *Charlemagne* en het expeditie-leger was 90,000 man sterk.

Volgens het dagblad *Patrie* zouden, na het vertrek der geheele expeditie, behalve de zieken en herstellenden, slechts 1000 man te Varna achterblijven, welke de kern zouden vormen van een reserve-korps, dat zal worden zamengesteld uit de op verschillende punten verspreide detachementen, uit de 3000 man van het vreemdelegioen dat te Gallipoli gelegerd is en uit de versterkingen welke op den duur uit Frankrijk aankomen. De geheele kavalerie maakt deel uit van de expeditie, doch zal eerst vertrekken na de ontschepping der eerste divisie; inmiddels is zij in de omstreken van Bourgas verzameld.

— Volgens bericht uit Athene van den 8 dezer, had de cholera geheel opgehouden en zouden 2000 man Fransche troepen in die stad worden gekaserneerd.

— Volgens per telegraaf ontvangen bericht, behelst het Spaansche officiële dagblad van den 15 dezer verschillende benoemingen en het ontslag van anderen. De generaal *O'Donnell* was van eene ongesteldheid hersteld. De cholera was te Sevilla en Barcelona veel afgenomen, doch daarentegen te Cadix en Alicante sterk toegenomen. Uit particuliere berichten blijkt, dat de demagogie zich in Spanje blijft organiseren, dat de geheime genootschappen veld winnen in de geleerden van het leger en hoe men te Madrid beducht is voor eene nieuwe revolutionaire uitbarsting; wel is de houding der Regering voor het oogenblik ferm, doch men vreest dat de financiële toestand haar zal doen bezwijken.

HAMBURG den 16 september.

Den 9 dezer bleef de Engelsche schout bij nacht *Plumridge*, met vier fregatten en drie stoombooten, zijne stelling voor het eiland Nargen, in de Finlandsche Golf, tegenover Reval, nog houden, en laatstgenoemde plaats nauwlettend bewaken, zonder echter nog een enkel schot daartegen gerigt te hebben. De bezetting en de langs de kust geschaarde Russische troepen bleven onophoudelijk waakzaam, in verwachting van door de Engelschen aangevallen te zullen worden. Niettegenstaande de koude zich reeds deed gevoelen, dacht men dat de schout bij nacht het zonder gevaar nog wel eene veertien dagen in die streken zou kunnen uithouden.

De Fransche oorlogskorvet *l'Expéditive* is van een kruistocht in de Witte Zee te Bergen in Noorwegen teruggekeerd, van waar zij zich bij het gering aantal in de Oostzee nog overgeblevene Fransche schepen zou gaan voegen.

KEULEN den 18 september.

H. M. de Koningin der Nederlanden heeft den 13 dezer een bezoek aan het Nassausche Hof afgelegd en zette den 14den de reis naar Stuttgart voort.

— Laatsteleden zaterdag is even buiten Berlijn eene luisterrijke parade der garden van Berlijn en Potsdam gehouden, die door den Koning en de Koningin, den Prins van Pruisen, drie andere Prinsen van het Koninklijk Huis, den Prins Regent van Baden en prins *Fredrik* der Nederlanden werd bijgewoond. Laatsteleden avond, met zijne Gemalin en jongste Dochter, van zijn landgoed Muskau te Berlijn teruggekeerd.

De Pruisische President-Minister maakte vrijdag zijne opwachting bij den Prins Regent van Baden, die den vorigen dag te Berlijn was aangekomen, waar men weten wil dat die Vorst de hand der jonge Prinses van Pruisen vragen zal, zoodra zij eerstdaags hare plechtige belijdenis zal hebben afgelegd.

— Volgens brieven uit Petersburg, heeft de Czaar de inhechteniseming der aannemers van den opbouw der nu vernielde forten te Bomarsund bevolen, naardien het nu gebleken zou zijn dat zij geenszins aan het contract voldaan, maar het inwendige dier forten zoodanig zamengesteld hebben dat zij tegen geene vijandelijke kogels bestand waren. Voorts hebben de bevelhebbers van al de overige vestingen in de Finlandsche Golf in last gekregen den staat dier werken op het nauwkeurigst te doen onderzoeken en den Minister van Oorlog rapport van den uitslag hunner bevindingen te doen.

Het verslag, door den raadsheer *Westenius*, hoofdopzichter van het krijgsmateriaal op de Alandseilanden, aan de Russische Regering uitgebragt, komt grootendeels met de waarheid overeen, behalve zijne bewering dat de Franschen en Engelschen ruim vijfhonderd man bij de bemagtiging dier eilanden verloren hebben.

Het verspreid gerucht wegens de bedreiging van den Russischen gouverneur te Odessa, generaal *Krusenstern*, dat die stad, bij het slagen van een vijandelijken aanval, in brand gestoken moest worden, blijkt nu geheel verzonnen te zijn. Vooreerst zou de openbare mededeeling van een zoo wanhopig plan met de omzigtige Russische politiek in strijd zijn, ten andere voert niet de generaal *Krusenstern*, maar de generaal *Annenkow* het bevel in genoemde stad, en eindelijk mag het wel als verder bewijs der onwaarheid van het bericht aangemerkt worden dat nog onlangs bevel gegeven is te Odessa een militair hospitaal voor drieduizend man te stichten.

— De Oostenrijksche generaal-veldtuilmeester *von Hess* begeeft zich eerstdaags van Krakau naar Bucharest, of is wellicht reeds derwaarts vertrokken, en gaat van daar naar Weenen, om den Keizer persoonlijk verslag van het bevind der zaken te doen.

Te Weenen is eene dépêche uit Odessa van 7 dezer ontvangen, volgens welke zich dien dag acht Engelsche en Fransche stoombooten, in hare volle breedte, voor de quarantainehaven dier vesting gestationeerd hadden. — Eene andere divisie der vloot en verscheiden transportschepen zijn den 9 dezer aan de monden van den Donau, nabij het Slangeneiland, gezien. — Men geloofde algemeen dat tegen de landengte van Perekop iets zou ondernomen worden. — Te Simferopol, in de Krim, werden groote voorbereidselen tot ontvangst van een hooggeplaatst persoon, denklijk een der Russische Grootvorsten, gemaakt.

Een Weener dagblad heeft tijdingen uit Trebisonde tot 30 augustus. De ontsteltenis, door de overwinning van *Schamyl* in Georgië, ten gevolge waarvan hij Tiflis bedreigde, te weeg gebragt, was zoo groot dat prins *Bebutoff* vijftienduizend man uit Alexandropol derwaarts gezonden had om die plaats te ontzetten. Op het vernemen hiervan was *Zarif*-pacha uit Kars opgerukt, en

had de Russische achterhoede overvallen en totaal verslagen. Men zeide dat de Turken *Gumri* ingesloten hadden.

De Sultan heeft firmans uitgevaardigd, waarbij de vorsten *Stirbey* en *Ghika* als hospodars der Donau Vorstendommen hersteld worden. Een gevolmachtigde van prins *Danielo* van Montenegro bevindt zich te Konstantinopel en biedt onderwerping aan Oostenrijk aan, mits tegen een jaarlijkschen onderstand, naardien Rusland met de betaling zijner onderstandsgelden heeft opgehouden.

De laatste tijdingen uit de Vorstendommen melden dat de Russen, alvorens Ibraïlow te verlaten, die stad aan plundering hebben overgegeven. Te Bucharest waren 2,000 man Oostenrijksche troepen binnengetrokken; den 3 dezer was eene algemeene revue gehouden over de in die stad verzamelde Oostenrijksche, Wallachsische en Turksche troepen.

— Rijnhoogte te Keulen heden 5 voet 7½ duim Keulsch peil (5 voet 7½ duim Rijnlandsch).

BRUSSEL den 18 september.

De Koning heeft heden morgen eene reis naar Zwitserland en Oostenrijk aangevangen. Hij zal het striktste *incognito* bewaren en, naar men zegt, zijne reis tot het meer van Como uitstreken. Niemand dan de ordonnans-officier kapitein *Prisse* en de geneesheer *Koepf* vergezelt Z. M. Gedurende de afwezigheid des Konings, die ongeveer eene maand duren zal, zullen de Prinsen en Prinsessen der Koninklijke Familie allen het paleis te Brussel bewonen.

Sommigen zeggen dat des Konings reis zich ook tot Berlijn moet uitstreken en het gerucht wil dat zij in verband staat met door Rusland onderhands gedane en door de Duitsche Mogendheden goedgekeurde vredesvoorslagen, terwijl Frankrijk en Engeland, ofschoon zij zich geheel buiten de zaak houden, den stap van koning *Leopold* niet zonder genoegen zouden zien.

Na gehouden Ministerraad, onder voorzitting des Konings, verleende Z. M. gisteren onderanderen gehoor aan den baron *von Siebach*, minister van Saksen bij de Hoven van Parijs en Brussel.

— Blijkens de daarvan openbaar gemaakte lijsten hebben, sedert de opening van het nu gesloten badaizoen, 11,421 vreemdelingen Ostende bezocht.

(Per Telegraaf.)

PARIS den 19 september.

De Keizer is naar Bordeaux vertrokken om de Keizerin af te halen.

— Koningin *Maria Christina* van Spanje is aan boord van de stoomboot *Newton* de Gironde opgevaren.

— Volgens ontvangen dépêche is Odessa door de vereenigde vloten beschoten en stond bij het afzenden van het bericht op drie plaatsen in brand.

— De tijding wegens eene vredebreuk tusschen Turkije en Perzië wordt door berichten uit Konstantinopel tegen gesproken.

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 19 september.

Z. M. de Koning heeft gisteren ten 10 ure in een bijzonder gehoor aan Hoogstdezelfs paleis ontvangen de nieuw gekozen leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, tot het afleggen van de gevorderde eeden. Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken was bij die plechtigheid tegenwoordig.

— Bij besluit van 16 dezer heeft Z. M. goedgevonden, bij de Koninklijke academie te Delft te benoemen: tot leeraar in de wiskunde den heer *R. van Goens*, en tot leeraar in de scheikunde den heer *E. Mulder*, doctor in de wis- en natuurkundige wetenschappen.

— In de zitting van den Hoogen Raad, kamer van strafzaken, van heden, zijn de beide ingestelde beroepen van 1°, *S. A. Nozeman* en 2°, *G. W. Slangen* c. s., allen tegen arresten van het Hof in Limburg, waarbij zij tot de doodstraf veroordeeld zijn, verworpen.

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER. — Zitting van Dingsdag 19 september.

Wordt voorlezing gedaan van een Koninklijk besluit van 10 dezer, waarbij de heer *J. A. Philippe* wordt benoemd tot voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal gedurende de Zitting van 1854—55.

De heer *J. A. Philippe* alnu het woord opvatende zegt het volgende:

„Mijne Heeren! Op nieuw door den Koning benoemd tot Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, ben ik weder in uw midden opgetreden, om de aan mij opgedragen taak te aanvaarden. Ik doe dit, Mijne Heeren, met gevoelens van erkentelijkheid voor deze zóó bijzondere onderscheiding, op hoogen prijs stellende het vernieuwde blijk van vertrouwen door Z. M. hierdoor aan mij geschonken. Het groote gewigt echter dezer hoogst vereerende betrekking en de moeilijkheden, aan de uitoefening derzelve verbonden, hebbende leeren kennen, betuig ik opregtelijk meer dan ooit de behoefte te gevoelen aan uwe toegeevende medewerking. Dankbaar voor de zóó vele blijken van welwillendheid in de laatst afgelopen Zitting, zóó ruimschoots van u, Mijne Heeren, weder ondervonden, bid ik u om ook gedurende deze Zitting het zwaarwigtige mijner taak zoo veel mogelijk te helpen verlichten, door uwe ondersteuning en uw vertrouwen bij vernieuwing aan mij te schenken, welke ik daartoe eerbiedig inroep, stel ik mij voor alles aan te wenden, wat in mijn vermogen is, om de mij opgelegde pligten met ijver en nauwgezetheid te volbrengen; om de werkzaamheden, die ons wachten, geleidelijk te regelen en onze beraadslagingen met orde te leiden. Wilt gij, Mijne Heeren, van uwen kant mij in alles behulpzaam zijn. Met eene aangename herinnering terugziende op het verledene, durf ik mij vleien, hierop te mogen rekenen. Mogen dan onze werkzaamheden, onder den zegen van God aangevangen, ten beste van Koning en Vaderland ook weder door ons worden ten uitvoer gebragt. Ik verklaar het Voorzitterschap van de Eerste Kamer der Staten-Generaal te aanvaarden.”

Op voorstel van den heer *van Sasse van IJsselt* wordt besloten deze rede te doen drukken en ronddeelen.

Daarna hebben de leden zich in de afdeelingen begeven tot het benoemen van voorzitters, onder-vorzitters, leden van de commissie voor de verzoekschriften en eene commissie tot het ontwerpen van een adres in antwoord op de Troonrede. De vergadering wordt gescheiden.

TWEDE KAMER. — Zitting van dingsdag 19 september.

In deze zitting wordt het voorzitterschap waargenomen door het oudste lid in jaren, den heer *Anemaet*. De geopende Zitting bevorderlijk moge zijn voortduren van het Vaderland.

Hij geeft voorts kennis, dat al de nieuw beleden hunne geloofsbriefen hebben ingezonden. Ingevolge de voorschriften van het reglement van orde benoemde twee commissien van drie leden, tot het onderzoeken der geloofsbriefen. De eerste commissie is zamengesteld uit de heeren *van Bosse* en *Godefroi* en de tweede uit de heeren *van Hoëvell*, *Dommer van Polder* en *Donker*. Hij noodigt die commissien uit zich te vergaderen met de vervulling van de haar opgelegde taak te houden en hare rapporten uit te brengen in eene vergadering die op morgen, woensdag ochtend ten 11 ure, zal worden gehouden. Tot dien tijd is de vergadering gescheiden.

ROTTERDAM den 19 september.

De Maatschappij tot bevordering van het aanvaarden der Ambachten, Handwerken en Kunsten onder Israëlitien alhier hield den 13 dezer hare vijfde jaarlijkse algemeene vergadering en prijsuitdeeling, welke bijgewoond door vertegenwoordigers van den Gemeenteraad dezer stad, van verschillende corporatiën en wel eerw. heer *Opperrabbijn* van de Israël. gemeente alhier, alsmede door leden en genoodigden die dezelve hunne tegenwoordigheid hebben opgeleverd.

In eene openingsrede, door den voorzitter, den heer *S. J. de Vries*, gehouden, werd aangehouden dat de moeijingen der Maatschappij strookten met het godsdienstig leer, hetgeen eene goed ingerichte Maatschappij vordert en hetgeen het welbegrepen eigen medebrengt. Vooral deed de spreker daarbij uitdrukking geven dat de moeijeligheden, die zich voordeden om het doel dezer inrigting bereikbaar te maken, tot spoed verstreken om op den ingeslagen weg voort te gaan, dat het niet onbelangrijk te achten is om een deel van de bevolking van een land of stad tot werkzaamheid te brengen en de middelen aan te wenden om het beoogde daarvan bevorderlijk te zijn. Vervolgens zeide de voorzitter dat, werkzaam zijn, ijerig werkzaam zijn en dragen om zoo veel mogelijk ieder kind van den armenstand het vereerende te leeren inzien om eigen *vrijt en arbeid* in zijne behoeften te voorzien niet dan in den uitersten nood toevlugt tot de opoffering of bijzondere liefdadigheid te nemen: „IN EEN GODSDIENSTIG EN MAATSCHAPPELIJK ZIN, WELBEGROEFD EIGENBELANG HEETTE.”

Aan het verslag door den voorzitter uitgebragt, werd een wij, dat thans 27 kweekelingen tot verschillende vakken worden opgeleid en dat een derzelve, *H. D. genaamd*, bij deze vergadering als kweekeling van de Maatschappij gewoontoezicht der maatschappij werd ontslagen. Godsdienstig en maatschappelijk herhalingsonderwijs genoten de kweekelingen even als ten vorigen jare, het godsdienstig herhalings-onderwijs door den heer *Lutomiński* en het maatschappelijk herhalings-onderwijs zomers door den heer *L. Sanders* gegeven, terwijl de winters een nuttig gebruik maakten van de Lagere school- en herhaling school. Vijf kweekelingen werden tot de Academie van beeldende kunsten en technische wetenschappen in het ornament en handteekenen onderwezen door de meesters, bij wie de kweekelingen worden opgeleid, den regtmatigen dank toegebragt en hun de langden der Maatschappij aanbevolen te hebben, werd de secretaris, den heer *I. J. van Witsen*, mededeeling gedaan van de rekening en verantwoording over het afgelopen dienstjaar, die een batig saldo van f 975.00 aantoonde. Hierop ging de vergadering over tot benoemen voor een aftredend lid des Bestuurs, den heer *H. G. de Groot*, en voor twee aftredende gedeeltelijke commissarissen, de heeren *mr. H. H. Tels* en *Heijermans*, welke met bijna algemeene stemmen werden verkozen.

Bij de prijsuitdeeling werd aan den ontslagen kweekeling een getuigschrift uitgereikt, en rigtte de Voorzitter tot hem een hartelijk woord, hem vooral op opperbaarheid, vlijt en een goed gedrag wijzende. De kweekeling, hierdoor zichtbaar aangedaan, bedankte het Bestuur voor zijne aangewende moeite aan zijne opleiding, en de leden voor hunne deelneming en zijn mededeeling voor het genoten onderrigt. De voorwerpen, door de kweekelingen vervaardigd en die ter vergadering ter beschikking gesteld waren, deden van hunne gemaakte vorderingen blijken.

De kweekeling *C. Hagens* bedankte, namens de medekweekelingen, het Bestuur, de leden en de meesters voor hunne belangstellende medewerking om een jongelingen tot geschikte ambachtslieden te vormen, dat de grondslag hunner liefdadigheid is: *het welzijn wille des weldoers*.

Alvorens de vergadering te sluiten rigtte de Voorzitter nog eenige woorden tot de ouders der kweekelingen, om hunne zonen op de vermaningen van het Bestuur voor hunne eigene welvaart te wijzen, en bevestigde voorts zoo vele hooggeachten, hooggeplaatste en menschievenden voor hunne belangstelling.

Na afloop der vergadering kwamen de leden van de bestuur, commissarissen van toezigt en eenige gedeeltelijke commissarissen in een vriendschappelijk bijeen, waarin door de leden van het Bestuur en commissarissen van toezigt den heer *S. J. de Vries* eene bewerkte bokaal met zilveren voet, op welke eene passende inscriptie prijkt, werd aangeboden als een hulde voor zijn ijver bij het waarnemen van het presidium gedurende het vijfjarig bestaan der Maatschappij.

Eene inrigting, die zoo zeer inwerkt om de stof van de betere en zedelijke belangen van de Israëlitische jeugd te verbeteren, zal gewis op de algemeene deelneming van ieder weldenkende aanspraak mogen maken.

— Bij gelegenheid van het huwelijk van den heer *baron van Wassenaer Carwijk*, luitenant-ingenieur, met mejufvrouw *J. A. H. Hoffmann*, is aan diakenen der Nederlandsche Hervormde gemeente te Voorburg eene som van f 600, en aan die der *R. K. gemeente* f 300 voor armenfondsen ter hand gesteld.

— Uit het vroeger medegedeelde zetal predikant heeft de kerkeraad der Ned. Hervormde gemeente te Amsterdam heden het navolgende drietal gevormd: *H. Steenberg*, te Schiedam; *T. A. Fruin*, te Dordrecht.

Table with columns: Land, Waard, Hoogste koers, Laagste koers, Geblev. koers. Lists various international exchange rates and commodity prices.

Gepreide Schepen:

Den 20 juli, op 11 gr. 43 min. NB. en 24 gr. 15 min. WL., Anna en Elise, C. J. Jaski, van Amsterdam naar Batavia.

Cargalijsten. Rotterdam.

SOERABAIJA en BATAVIA, Resident van Son, F. C. Baudits: 6880 b. Koffij, 1357 kan. Suiker en 3311 boss. Hindrotting, NHM.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 19 September. Overleden: J. H. Schreuder, j.d., 19 j. - W. H. Willems, 9 m.

Zetijdingen. Nederland.

Van ROTTERDAM uitgeklaard Henlette, J. W. Husted, naar Cuba en Parais; Annechina Harmina, J. P. Stutvoet, naar Dantzig.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen: Te BATAVIA 23 juli Jacoba en Christina, Berk, v. Amsterdam. Te MALTA 5 september Stad Sluis, Ets, van Alexandrië.

In lading liggende Schepen. Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelfde uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Fregatschip Palembang.

Beursberigten.

PARIJS den 19 September. Frankrijk 3 pcts. 74.40; dito 4 1/2 pcts. 98. Spanje 3 pcts. 33.

Wisselkoersen.

AMSTERDAM den 19 September. Hamburg 2 maanden 35 1/2 geld. Lissabon.. 3 maanden 40 1/2 geld.

Prijzen der Buitent. Coupons.

AMSTERDAM den 19 September. Metallek... f 25. 35. Napselsche... - 25. 30.

Marktberigten.

ROTTERDAM den 19 September. BOTER. Eerste kwal. f 45 a f 46; 2de dito f 42 a f 43.

Gandelsberigten.

ROTTERDAM den 19 September. RIJST. Uit de eerste hand verkocht ca. 2300 b. Java a f 8 1/2 en ca. 660 b. dito a f 9, per Kenau Hasselaar.

BORDEAUX den 15 September.
VOORLOOP. Armagnac fr. 155; Marmaude fr. 150; Tafia fr. 135 a 140. De 3/6 Languedoc blijft onveranderd op fr. 210 disponibel te noteren.

SINGAPORE den 1 Augustus.
 (Per Overland-Post.)
KOFFIJ. Bugis ds. 10 a 10½; Bali ds. 7 a 8 per pic. De vraag is kalm en de uitvoer matig. — **SUIKER** met beperkten voorraad. Siam n. 1 a 3 ds. 4. 80 a 85 pr. pic. — **DIVERSE PRODUCTEN.** Notering tot den koers van 5/ franco aan boord met vracht doch zonder assurantie:

	pr. picol	pr. 20 cwt.	pr. ewt.
Gambier in bn. d.	3.30 vracht 2.15	—	19/64
Tin.....	22.25	3. —	102/1
Sagomeel.....	2.20	3. 15	14/7½
Parelsago.....	2.65	4. 5	17/7
Arracan Rijst...	1.60	3. 15	11/5½
Gutta Percha.....	22.50	4. 5	11.14/100 pr. 2.
Zwarte Peper...	6.80	4. 5 16	3/ 87/100

GAMBIER bij matigen uitvoer goed gevraagd. — **TIN** gerezen; het artikel is gezocht en de voorraad beperkt. — **SAGOMEEL** en **PARELSAGO** met geringe vraag. — **RIJST** gerezen, daar de sterke vraag voor China onze voorraad sterk heeft doen verminderen. — **GUTTA PERCHA** nauw en gedaald; de vraag is onbeduidend en de uitvoer niet belangrijk. — **ZWARTE PEPER** sterk aangevoerd van Siam en Kongport, waarvoor men lagere prijzen biedt; Witte dito minder gezocht en ten laatste met ds. 12½ per pic. betaald. — **KAMFER** nominaal; de voorraad is onbeduidend. — **NOTENMUSCAAT** n. 1 ds. 70. — **FOELIE** ds. 50 per pic. — **HUIDEN.** Goede soorten schaarsch; het art. is gezocht; Buffel- ds. 4½ a 5½; Koehuiden ds. 6½ a 7½ per pic. — **CIGAREN** met matigen voorraad; Manilla n. 2 ds. 12½ a 12½, n. 3 ds. 10½ per 1000 st. — **SAPANHOET.** Manilla Straight zonder voorraad, Roods bedong ds. 1. 40 a 1. 45, Siam Straight met vrij goede vraag voor China en Europa van ds. 1. 20 tot 1. 30 per pic. — **ROTTEGERS** gezocht voor China; voorraad beperkt; ord. ds. 1. 30 a 1. 50; Banjermassing ds. 2. 30 a 2. 40. — **GUMDAMMAR** minder gevraagd; Palembang ds. 11; Malacca ds. 9½. — **STAAT van den uitvoer voor Engeland gedurende de 3 laatste jaren, van 1 Augustus tot 31 Julij.**
 1851/52. 1852/53. 1853/54.

Witte Peper.....	6536	15895	28777
Gambier.....	66693	72985	83180
Gutta Percha.....	12617	20781	28626
Sagomeel.....	42756	52256	80318
Parelsago.....	35678	36251	18362
Tin.....	11869	21810	19872

VRACHTEN. De *Sir H. Polttinger* laadt voor Liverpool a £ 3. 15 voor Gambier en Sagomeel en a £ 4. 5 voor Parelsago enz. De Holl. bark *Elizabeth* is te Manilla bevracht a £ 5 per ton voor Engeland. — **WISSELKOERS.** Engeland 4/11½; Calcutta r. 242; Bombay r. 240 a 242; Madras r. 240 op 30 dagen zigt.

CALCUTTA den 1 Augustus.
INDIGO. De toestand van den oogst is niet verbeterd. Zoo in Thiroet als in Bengalen zal de opbrengst geringer zijn dan in het vorig jaar. De totale opbrengsten van den oogst van 1853/54 worden op 105.000 maunds geschat. — **SALPETER** gedaald, doch later vaster, ten gevolge van eenige afdoeningen voor Amerika en Engeland. Voor Engeland zijn sedert 28 Julij 70.938 maunds uitgevoerd. Per de T. D. en de *Comtesse de Brienne* worden 1877 z. voor Frankrijk geladen. — **RIJST** weinig gevraagd voor Frankrijk; alleen de *Comtesse de Brienne* laadt 1200 z. De nieuwe Mooghy is aan de markt gebracht en bedingt door de sterke vraag voor Mauritius hooge prijzen, namelijk rs. 3/8 a 3/9 per zak a. b., welke prij. bij meerdere voorraad zeer waarschijnlijk zal teruggaan. — **SHELLAK** en **LACDIE** stil. — **CACHOU** schaarsch; naar men zegt zouden voor eenige verwachte partijjes hoogere prijzen zijn betaald. — **SAFFRAAN.** De oogst wordt op ca. 30.000 mds. geschat van mindere kwaliteit dan het vorig jaar. De prijzen zijn p. 3 a 4 gedaald. Men noteert thans 12 a 19 volgens kwaliteit. — **INDIGO.** Goede soorten met vrij belangrijken voorraad. — **ZOUT.** Eene lading van Marseille is met rs. 75 betaald. — **VRACHTEN** gedaald. Engeland £ 6. Voor Frankrijk laden twee schepen tot fr. 160 a 170, zijnde hooge prijzen, doch men verwacht hierin insgelijks eene daling. — **WISSELKOERS** gedaald tot 2/ a 2¼ voor Engeland en fr. 2 a 2.50 voor Frankrijk.

MADRAS den 9 Augustus.
KATOEN met eenigen omgang in geringe soorten van rup. 50 tot 52 per candi. De uitvoer voor Engeland is beperkt. — **SUIKER** met weinig handel, men noteert rup. 25 a 25½ per candi. — **INDIGO** stil, de oogst schijnt in de drie laatste weken gunstiger te zijn geworden. — **RIJST** op nieuw gerezen; men noteert in loco rup. 5. 4 a 5. 10 per zak en te Coringa 4. 6 a 4. 12. — **SALPETER** bij weinig voorraad op rup. 37 a 42 per candi gehouden. — **LIJNZAAD** is te Coringa op rup. 8. 4 per zak genoteerd. — **WISSELKOERS.** Londen 1. 10½ a 1. 11.

BOMBAY den 31 Julij.
KATOEN. Rup 3½ a 4 gerezen, ten gevolge der gunstige berichten van Engeland; de berichten van China blijven voortdurend ongunstig. De laatste afdoeningen bestonden uit 3050 b. Surat en Bruch van rup. 82. 8 tot 90 en 1100 candis Oomrawthee van rup. 90 tot 92. **LIJNZAAD** onveranderd op rup. 4. 2 op levering. — **HENNEP** stil; men noteert rup. 40 a 50 per candis van 5½ cwt. — **VRACHTEN** ferm. Londen en Liverpool £ 4. 5 a 4. 7, 6 per ton. Voor China gedaald tot r. 10 a 11 per candis. — **WISSELKOERS.** Londen 1. 11½ a 2. 0½.

PENANG den 1 Augustus.
SUIKER. In loco kalm, doch met belangrijken uitvoer voor Londen. — **RIJST.** Ten gevolge der berichten van China is Arracan Rijst, waarvan onze voorraad zeer gering is, tot d. 62 per coyan gerezen en de houders vorderen thans d. 68. — **PEPER** met weinig uitvoer en slechts eenige vraag voor Amerika. Men betaalde het laatst d. 6 voor Delli en d. 6½ a 6½ voor West-Coast. Een partijje Witte bedong d. 14½ a 15 voor Londen. — **NOTENMUSCAAT** kalm op d. 68. — **FOELIE** d. 50. — **ROTTEGERS** bij goeden voorraad op d. 1. 40 a 1. 60 volgens kwaliteit genoteerd. — **TIN** met vrij levendigen handel voor Amerika, Frankrijk en Londen. De prijzen zijn tot d. 22 a 22½ gerezen en men verwacht geene daling, daar de vraag voortduurt. — **HUIDEN.** Buffel- met vrij sterke vraag voor Amerika en Londen en tot d. 5 per picol gerezen; de voorraad is onbeduidend. — **HORENS** bedongen d. 6 per picol voor Boston. — **GUM ELASTIEK** van d. 17½ tot 17½ voor Amerika-gezocht. — **VRACHTEN.** De Hollandsche bark *Ida Wilhelmina* laadt voor Londen tot £ 5. 5 per ton. De *Borderer* is insgelijks voor Londen aangenomen. — **WISSELKOERS.** Op 6/m. 5/ a 5/1 zonder nemers. Op Calcutta. Drafts op 60 dagen rs. 224 per d. 100.

CANTON den 21 Julij.
 Nieuwe THEE met weinig uitvoer; de prijzen zijn tael gerezen; de voorraad bepaalt zich tot 30 chops. — **CASSIA** bedong het laatst d. 18. 50 voor 2000 picols. — **GRIEKSCHE ZIJDE.** De derde oogst is overvloedig en van goede kwaliteit, doch wij hebben nog niets ontvangen. — **VRACHTEN.** De *Arcted* is a £ 8. 10 per ton voor Engeland bevracht. — **WISSELKOERS.** Londen 5. 0½ a 5. 1.

MANILLA den 7 Julij.
KOFFIJ onveranderd. — **SUIKER.** Current met weinig handel; men betaalde bij partijjes op levering d. 3. 2; Taal tot 2½ gerezen doch later weder tot d. 1. 7. 6 a d. 2. 2 gedaald; Yloylo d. 1. 7 per pic. — **RIJST.** Pangasinan tot d. 1. 2. 6 gerezen; Ylocos d. 1. 3. 3 per cavan. — **VAN BENKEP** werden sedert ons vorig bericht 32,150 pic. aangevoerd. De prijzen zijn eensklaps tot d. 11. 4 gerezen, welke de koopers niet besteden willen; men biedt thans d. 10. 4 voor current en d. 10. 6 voor Sorsogon. — **CIGAREN.** Den 27 Junij zijn in veiling verkocht 6,885,000 n. 2 a d. 8. 20, 201,000 n. 2 Havana aerd a d. 8. 53 en 988,000 n. 3 a d. 6. 81. — **SAPANHOET.** Straight d. 1. 7 a 2 per pic.

STAAT van den Uitvoer van 1 Januarij tot 30 Junij 1854.

	Koffij.	Suiker.	Hennep.	Cigaren.
	pic.	pic.	pic.	per mille.
Engeland.....	—	124774.	18160.	1353.
Binnenland van Europa...	—	3400.	700.	45.
Vreem. Staten.....	387.	55160.	93353.	160.
Australië.....	1363.	52363.	—	13992.
China.....	384.	3640.	—	10126.
Singapore en Indië.....	—	—	—	1957.
Zuidzee en Californië.....	—	—	—	515.
Totaal...	2134.	239227.	112213.	28147.

VRACHTEN nominaal op £ 4. 10 a 5 voor Suiker voor Engeland, en ds. 18 per ton voor de Vereenigde Staten. Er liggen geene disponibile schepen meer in onze haven. — **WISSELKOERS** 5/4 op 6/m.; men houdt thans bij weinig koopers op lagere prijzen.

ANKAB, Augustus.
 Onze laatste berichten van de Kust van Arracan deden de hoop voeden op eenen toekomstigen overvloedigen RIJSTOOGST. De uitzaaingen zijn even groot geweest als het vorige jaar, en de regen in het begin der maand Julij gevoegd bij de sterke hitte tegen het einde der maand, waren zeer gunstig voor de Planten. Van den vorigen oogst blijven ruim 35000 ton over, waardoor men vooronderstelt, dat de prijzen voor dien van 1854/55 matig zullen zijn. Nacresia is nominaal op 22 a 23 r. per 100 p. te noteren. De omzettingen van dezen oogst zullen reeds vroeg eenen aanvang nemen, namelijk tegen het einde van September of het begin van October.

MOULMAIN den 29 Junij.
RIJST. Het jaargetijde voor dit Artikel is voorbij en het laatste schip heeft nog kortelings zijne lading aangevuld. De Kankee cargo is a rs. 90 per 100 bkt. of 6500 6 genoteerd. — **HUIDEN** met goeden kooplust a rs. 2/4 voor Buffel- en rs. 80/ per 100 stuks voor Koehuiden. — **CUTCH** tot rs. 16 per 365 6 gedaald. De belangrijke uitvoer heeft opgehouden. — **BUFFELHORENS** tot rs. 18/ gezocht. **VRACHTEN.** Een pas van de Koloniaal-gearryeerd-schip is a £ 7 voor Engeland genomen om hout te laden; zijnde een hooge vrachtprijs, ondanks de sterke vraag welke er voor schepen bestaat.

Advertentien.
 Heden overleed het Kindje, waarvan mijne Echtgenooten den 11 dezes beviel.
 Rotterdam J. VOORHOEVE, J. A. Zn.
 16 September 1854.
 Eenige kennisgeving.

Heden ontving ik het treurig bericht van het overlijden mijner innig geliefde Dochter, MAGTHILDA, Echtgenoot van den Zending-Leeraar J. R. P. F. GONGGRIJP, te Depok, op het eiland Java. Den 7 Julij jl. stierf zij, na een langdurig lijden, in den ouderdom van ruim 32 jaren, twee nog zeer jonge Kinderen achterlatende.
 Rotterdam Wed. H. v. d. SANDEN,
 den 18 September 1854. geb. DONKER.

Heden overleed onze geliefde Moeder en Behuudmoeder KAATJE SCHEFFER, Wed. LEENDERT HENKEMANS, in den ouderdom van 78 jaren.
 Rotterdam D.K. HENKEMANS,
 19 September 1854. J.A. HENKEMANS,
 WENTELEER.

NB. De Loodgieters-Affaire zal op denzelfden voet worden voortgezet, onder directie van **H. van Buuren.**

** GEWONE VERGADERING van het Departement Rotterdam der **Maatschappij tot Nut van 't Algemeen**, op HEDEN den 20 September 1854, des avonds ten 7 ure, in het Gebouw des Departements. Rapport der Afgevaardigden ter Algemeene Vergadering; mededeelingen van het Bestuur; beraadslaging over een Voorstel enz. In naam van het Bestuur,
 N. MESSCHAERT, Lid en Secretaris.

** Pro Deo. — Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te Rotterdam, in dato den twaalfden Junij 1800 vier en vijftig, op de Expeditie gratis geregistreerd, is verklaard door Echtscheiding ontbonden het Huwelijk, tusschen MATTHIJS FREDERIKS, Sjuwer, en MAGRITA VAN DER BURGH, zonder beroep, beiden woonachtig te Rotterdam, bestaande.
 H. TEN OEVER, Procureur.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY
 zijn een uitmuntend geneesmiddel voor Leverkwalen en algemeen verzwakte staat van gezondheid.
 Mejufvrouw ELIZA DAVIES, te Pontyberem bij Carmarthen, was jaren onderhevig aan Leverziekte, welke hare gezondheid deernlijk ommijnde, hevige koorts en veroorzaakte en haar zoo gevoelig voor maakte dat zij zelden daarvan vrij was. Zij beproefde onderscheiden middelen, die haar echter niet hielpen. Eindelijk raade men haar de Pillen van Holloway, die in weinige dagen haren toestand verbeterden en vervolgens geheel deden genezen. De Heer TREBARNE, Droogist te Carmarthen, kan de waarheid daarvan bevestigen. Zijn op franco aanvraag a contant te bekomen bij den Heer N. C. M. VAN SOMEREN BRAND, Depothouder Dordrecht; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; alsmede te Londen Strand, 244, Holloway's Etablissement. — Door het vermeerderd debiet zijn de op nieuw verminderde prijzen nu de volgende:
DOOSJES PILLEN van f 0. 80, f 1. 85, f 3. 00, f 6. 75, f 13. 50, f 20. 50.
POTJES ZALF.... „ - 0. 80, - 1. 85, - 3. 00, - 7. 05, - 13. 85, - 20. 95.

Tooneelbericht.
 De Ondergeteekenden hebben de eer, het geacht Publiek van Rotterdam te berigten, dat de LIJST van ABONNEMENT, voor het aanstaande Seizoen, ter teekening bij de Kasteleinsse van den Schouwburg voorhanden ligt, en aan de woningen der voornaamste Ingezetenen zal worden aangeboden.
 Het Repertoire zal zooveel mogelijk gevarieerd worden, en vele Nieuwe TOONEELSTUKKEN zullen worden opgevoerd.
 De Ondergeteekenden hebben zich vele opofferingen laten welgevallen om een goed TOONEELGEZEL-SCHAP zamen te stellen en hopen, dat dit het Publiek tot veel belangstelling en deelneming zal aansporen.
 Een goed Orchest en uitvoering van Nieuwe en afwisselende Muziek blijft onder de leiding van een verdienstelijken Directeur.
 De Ondergeteekenden bevelen het Nationaal Tooneel voortdurend aan in de medewerking van het Publiek.
 BREEDÉ & VALOIS,
 's Gravenhage Directeuren der Koninkl. Nederlandsche Tooneelisten.
 11 September 1854.

STOOMBOOTVAART OP SCHOTLAND.
Voor Passagiers en Goederen.
 Naar LEITH, het Stoomschip IVANHOE, Kapit. John Cairns; vertrekt Zaturdag 23 September, des morgens vroeg. Adres bij GEORGE LEVINGSTON en bij J. A. HOUWENS, Agenten te Rotterdam, en bij DONALD R. MAC-GREGOR, Agent te Leith.

TENTOONSTELLING
 in eene der Zalen van de Academie VAN BEELDDE KUNSTEN EN TECHNISCHE WETENSCHAPPEN TE ROTTERDAM, DER **SCHILDERIJ** VAN DEN HEER C. KRUSEMAN, voorstellende: **„Jezus, de Kinderen zegenende.”**
 Dagelijks Geopend van 's morgens 9 tot 's namiddags 5 ure, des Zondags van 12 tot 3 ure.
 ENTRÉE 25 Cents DE PERSOON, ten behoeve van een Weldadig doel.
 HEEREN LEDEN der Academie hebben persoonlijk vrijen Toegang.

** Weldadige Landgenooten!
 De Ondergeteekenden doen een beroep op uwe deelzaamheid ten behoeve van eenen zeldzaam geproefden Huisvader in deze Gemeente. Steeds ijver en trouw in zijn handwerk in de behoefte van Huisgezin voorzien hebbende, ziet hij zich door reeks van treffende rampen tot armoede en gebrek geblijven. Binnen den tijd van twee jaren zag hij bijna zijn Huisgezin uit zijne woning naar het graf dragen, drie volwassen Zonen, die zijn steun en zijne hulp zijne Gade en eene Dochter werden hem door den ontnomen, terwijl hij zelf door eenen val, die hem been verbrijzelde, reeds bijna een jaar buiten staat zijne behoeften te voorzien. Alle hulpmiddelen uitgeput, maar zijn vertrouwen blijft op God gevestigd, die hem staande hield onder al die slagen; dat vertrouwen zal gewis niet beschaamd worden. Met uwe hulp wij te worden in staat gesteld om hem wekelijks ondersteuning te doen toekomen. Behalve de Ondergeteekenden hebben zich tot het ontvangen der Gaven, gij daartoe mogt willen afzonderen, bereid verklaard.
 Te ROTTERDAM, de Heeren Ds. P. H. HUGENBOUT, Nieuwehaven, en D. WACHTER P., Haringvliet.
 Te SCHIEDAM, Ds. H. STEENBERG.
 Van de ontvangen Giften zal dankbare vermelding worden gedaan in dit Blad.
 Dirksland 16 September 1854.
 G. A. HOOG, Predikant.
 P. ZAAIJER, Burgemeester.
 C. VAN WEEL, Post-Directeur.

** VERKOOPING VAN MEUBELN, HUISIERADEN EN VAN MARLE en DE SILLE zijn voornemen ten overstaan van den Notaris J. HOGERSD, residerende te Rotterdam, op Donderdag den 28 September 1854, op de gewone uren, aan het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschede te Rotterdam publiek te verkoopen: Gemaakt GOUD en ZILVER, PORSELEIN, GLAS- en VERLAKTWERK, Gemiddeld LIJNWADEN, KLEEDEREN, BEDDEN met TOEGEHOREN, LEDEKANTEN, KABINETTEN, SECTOREN, TAIREN, CHIFFONNIÈRES, CONSOLES, KASTEN, EET-, SPEEL-, LADE- en andere TAFELS, CANAPÉ'S en STOELN, SPIEGELS, PRENTEN in Lijst en in Pendules, KLOKKEN, PIANO'S, BRANDKASTEN, GELDKISTEN, VLOERKLEEDEN, FORNUITEN, KOPER, TIN en andere GOEDEREN meer; als eenige JAGTGEWEREN, PIKKELS, BALANSEN, SCHALEN, GEWIGTEN en een Partijje BLOEMBOLLEN. Voorts eene Partij Nieuwe HAARDEKAGCHELS. Dingsdag en Woensdag vóór de Verkoop, van 10 tot 5 ure, voor een ieder te zien.

Door toeval **TE HUUR**, met November 1854, een **Net HUIS**, met 4 KAMERS, KEUKEN, KELDER en ZOLDE, op de Delftschevaart, wijk 6, n. 98, tegen 500 's jaars. Te bevragen aldaar.
** Het HUIS, BOVENWONINGEN en BOVENWONINGEN en gelegen aan den Boerensteiger, nabij Hoenderbrug, wijk 10, nummer 18, te Rotterdam, Woensdag den 13 September 1854, door den Notaris WENK, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen aldaar geveild, zal op HEDEN den 20 September des namiddags ten 4 ure, door voornoemden Notaris ter zelfder plaatse, worden Afgeslagen.

** AANBESTEDING.
 De COMMISSIE voor het Burgerlijk Armbestuur te Rotterdam is voornemens, onder nadere keuring van Burgemeester en Wethouders, op Dinsdag den 3 October 1854 in het Oude Mannenhuis aldaar het openbaar aan te Besteden, de LEVERING van navolgende **VOORWERPEN**, voor de dienst van het Armbestuur benodigd, als:
 Bruin Laken A, Bruin Laken B, Bykevelts, Engelsch Machinaal wit Linnen, Ongebleekt Friesch Bont, Blaauwe Boezel, Potstreep, Piloten Cambré, Broekstreep, Wit Katoen, Mannendoeken, en Zwarte Leydsche Saaiet, Slaapmutsen, Petten, Zoolen, Kalfsleder, Schrijfpapier, Schrijfpennen, Doodkisten, Pen, Aardappelen, Rundvleesch, Rundvet, Zoetemelk, Karnemelk, Taptemelk, Groenten, Erwten, Graauwe Erwten, Witte Boonen, Bruine Gepelde Gerst, Boekweiten Grutten, Haverwort, Koffijboonen, Koffijsiroop, Siroop, Peper, Zout, Boter, Thee, Stijfsel, Zeep, Raapolte, Turf, Rhodius, Sunderlandsche Kolen en Leydsche Kaas.
 Benevens **BENODIGDHEDEN** voor de Apotheek, als:
 Droogeryen, Chemicaliën, Moutwijn, Fransche Brandy, Wijnazijn, Suiker, Levertraan, Wijnen, Prulmeel, Amandelen, Olien, Lijnmeel, Bloedzuigers, Glaswas, volgens de daarvan opgemaakte Lijst, voor welke hebben den gratis te verkrijgen op het Bureau van het Burgerlijk Armbestuur, in het Oude Mannenhuis, Hoogstraat, te Rotterdam, alwaar van des morgens 11 ure de verschillende Voorwaarden van de Besteding voor Gegadigden ter lezing liggen.
 De Commissie voornoemd,
 G. H. BETZ, Voorzitter.
 H. J. BURGER, Secretaris.
 Te Rotterdam, bij **ARREBERG & VAN REYN.**